

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKO – GMINNEGO OŚRODKA
POMOCY SPOŁECZNEJ
W CHOROSZCZY
za 2016 ROK**

Podstawy prawne działania:

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choroszczy realizuje zadania w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016r., poz. 930 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U z 2016r., poz. 446 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 2046 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2016r., poz. 1518 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2017 r. poz. 489),
- ustawa z dnia 24 stycznia 1991r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2016r., poz. 1255),
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2016r., poz. 546),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r., poz. 1390),
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2016r., poz. 1733 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2016r., poz. 1990 z późn. zm.),
- Ustawa o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. 2016r., poz. 785 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 09 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2016r., poz. 575 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2016r., poz. 195 z późn.zm.)
- Uchwała Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania na lata 2014-2020”.(M.P z 2015r., poz. 821),
- rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 sierpnia 2016r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2016r., poz. 1406),
- innych ustaw i przepisów wykonawczych w zakresie pomocy społecznej,

Zakres realizowanych zadań przez Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choroszczy.

Zadania w zakresie pomocy społecznej, rodzaje świadczeń, zasady i tryb ich udzielania oraz organizację pomocy społecznej określa ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej oraz akty wykonawcze do tej ustawy.

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodów określonych w art. 7 ustawy):

- ubóstwa,
- sieroctwa,
- bezdomności,
- bezrobocia,
- niepełnosprawności,
- długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- przemocy w rodzinie,
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo –wychowawcze,
- trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- alkoholizmu lub narkomanii,
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń przysługuje:

- **osobie** samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 634 zł – kryterium dochodowe osoby samotnie gospodarującej,
- **osobie w rodzinie**, w której dochód na jedną osobę nie przekracza kwoty 514 zł – kryterium dochodowe na osobę w rodzinie.

Kryteria dochodowe podlegają weryfikacji co 3 lata z uwzględnieniem wyniku badań prognozy interwencji socjalnej. Ostatnia weryfikacja kryteriów dochodowych nastąpiła z dniem 1 października 2015 roku – Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Przyczyny udzielania pomocy.

Bezrobocie i ubóstwo to najczęściej występujące powody z jakimi borykają się osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej. Brak pracy powoduje ubóstwo – to dysfunkcja podyktowana najczęściej bezrobociem lub osiągnięciem niewystarczających środków finansowych dla zaspokojenia podstawowych potrzeb rodziny w stosunku do ustawowego kryterium rodziny.

Przyczyny przyznania pomocy wg sprawozdań MPiPS – 03 za rok 2015 i 2016.

Rok	2015		2016	
Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	156	294	137	267
Bezdomność	6	6	7	7
Potrzeba ochrony macierzyństwa	26	109	27	106
w tym wielodzietność	8	43	5	28
Bezrobocie	163	438	124	338
Niepełnosprawność	147	309	143	294
Długotrwała lub ciężka choroba	120	277	115	263
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	85	366	76	319
w tym rodziny niepełne	38	110	37	106
w tym rodziny wielodzietne	37	216	34	197
Alkoholizm	31	47	23	35
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	6	6	2	6

Świadczenia z pomocy społecznej.

Przyznanie świadczeń z pomocy społecznej następuje w formie decyzji administracyjnej – art. 106 ustawy o pomocy społecznej po uprzednio rozpoznanym i sporządzonym rodzinnym wywiadzie środowiskowym przez pracowników socjalnych.

Rok	Ilość wydanych decyzji w sprawie przyznania pomocy	Liczba sporządzonych wywiadów środowiskowych przez pracowników socjalnych
2015	837	674
2016	630	542

Udzielone świadczenia w zakresie pomocy społecznej w roku 2015 i 2016.

Forma pomocy	2015			2016		
	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Koszt świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Koszt świadczeń w zł
Zasiłki stałe	80	813	375.776	72	750	390.947
Zasiłki okresowe	158	747	235.140	142	487	183.315
Posiłek (obiady), w tym dla dzieci	238	30.742	153.570	232	24.060	152.406
	232	29.939	149.849	227	23447	148.709
Zasiłki celowe i celowe specjalne	58	x	39.990	65	113	38.871
Zasiłki celowe na żywność	128	378	96.430	124	295	97.594
Sprawienie pogrzebu	4	4	8.856	1	1	3.176
Składka na ubezpieczenie zdrowotne	73	762	32.482	67	696	33.746
Odpłatność za pobyt dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo wychowawczych	(liczba dzieci)	X	9.211	(liczba dzieci)	X	32.799
	4			5		
Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej	20	198	428.173	24	245	543.978

Generalnie można stwierdzić, że w 2016 roku udzielone świadczenia w zakresie pomocy społecznej kształtowały się na podobnym poziomie jak w 2015r. z tendencją spadkową. Wzrost świadczeń i kwot zauważyć należy w pozycji odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej, co świadczy, że wzrasta potrzeba zapewniania opieki i pomocy osobom w wieku podeszłym.

Dożywianie, posiłek, pomoc rzeczowa – było realizowane w oparciu o wieloletni program rządowy „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, który jest programem wspierania finansowego gmin w zakresie realizacji zadań własnych o charakterze obowiązkowym określonych w art. 17 ust. 1 pkt 3 i pkt 14 ustawy o pomocy społecznej. Strategicznym celem Programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji materialno – bytowej. Realizacja zadania oparta jest na wkładzie nie mniejszym niż 40% środków finansowych własnych gminy oraz 60% środków dotacji przyznawanej przez Wojewodę Podlaskiego na dofinansowanie zadania własnego gminy.

Koszt zadania w latach 2015 – 2016.

DOŻYWIANIE	2015	2016
Koszt zadania, w tym:	250.000 zł	250.000 zł
środki własne gminy	100.000 zł	100.000 zł
otrzymana dotacja	150.000 zł	150.000 zł

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choroszczy w zakresie realizacji zadanie dożywiania współpracuje z 30 różnymi szkołami. Są to szkoły z terenu Gminy Choroszcz, jak również szkoły gmin ościennych i miasta Białystok. Dzieci we wszystkich szkołach korzystają z pełnego obiadu. W szkołach, w których nie ma stołówek obiad jest dowożony przez firmę cateringową (podwykonawcę zadania wyłoniono w drodze konkursu ofert). Chcąc zwiększyć dostępność do tej formy pomocy Rada Miejska w Choroszczy w dniu 14 września 2007r. podjęła Uchwałę Nr IX/57/07 w sprawie zasad zwrotu wydatków na świadczenia z pomocy społecznej i ustaliła, iż świadczenie w formie gorącego posiłku przysługuje bezpłatnie świadczeniobiorcy, jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 200% dochodu, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, tj.

- dochód na osobę w rodzinie nie może przekraczać 1.028zł netto,
- dla osoby samotnej gospodarującej 1.268 zł. netto (dochód po odjęciu podatku dochodowego i składek na ubezpieczenie zdrowotne i społeczne).

Ponadto MGOPS świadczył pomoc w zakresie możliwości skorzystania i dostarczenia ciepłego obiadu do miejsca zamieszkania dla 7 osób starszych i niepełnosprawnych, które we własnym zakresie nie są w stanie podołać tej podstawowej potrzebie.

W 2016r. pomocą w formie obiadu w stołówce szkolnej objęto:

- 232 dzieci z terenu gminy wydatkując kwotę 152.406 zł,
- w ramach dożywiania pomocą w formie zasiłku celowego objęto 124 rodziny wydatkując kwotę 97.594 zł.

Mieszkańcy gminy Choroszcz będący w trudnej sytuacji materialnej otrzymywali od 2005r. pomoc żywnościowa w ramach Europejskiego Programu Pomocy Najbardziej Potrzebującym PEAD.

Obecnie realizowany jest Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (PEAD).

W Gminie Choroszcz po raz kolejny realizacji tego zadania podjęło się Stowarzyszenie Forum Inicjatyw Gminnych w Choroszczy. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choroszczy wydawał skierowania na podstawie, których osoby i rodziny mogły skorzystać ze wsparcia w postaci żywności, która cyklicznie jest dystrybuowana w formie paczek żywnościowych.

W 2016r. były to następujące produkty: makaron jajeczny, ryż biały, herbatniki, mleko, ser podpuszczkowy, groszek z marchewką, fasola biała, koncentrat pomidorowy, powidła śliwkowe, gulasz wieprzowy z warzywami, fileć z makreli w oleju, szynka drobiowa, cukier biały, olej rzepakowy.

Pomoc żywnościowa w ramach Europejskiego Programu Pomocy Najbardziej Potrzebującym PEAD udzielona mieszkańcom gminy Choroszcz w 2016r.

Rok	Otrzymano i wydano w tonach	Wartość otrzymanych artykułów spożywczych	Ilość osób korzystających w ciągu roku
2016	27.632	96.627 zł	380

Pomoc usługowa i opieka nad osobami starszymi.

Postępujący proces starzenia się populacji, zwiększający się udział osób starszych w społeczeństwie, w tym osób wymagających wsparcia oraz niewysoki status ekonomiczny seniorów, w szczególności osób samotnych to czynniki, które powodują, że usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania ze strony gminy to forma usług społecznych o coraz większym zasięgu.

Po rozstrzygnięciu otwartego konkursu ofert na wspieranie realizacji zadań Gminy z zakresu organizowania wsparcia dla osób niepełnosprawnych i starszych poprzez działalność informacyjną, usługową w miejscu zamieszkania tych osób, przeciwdziałanie ich osamotnieniu oraz aktywizację społeczną, wybrano ofertę Stacji Opieki Caritas Archidiecezji Białostockiej, zawierając stosowne umowy i przeznaczając 30.000 złotych na realizację w/w zadania.

W 2016 roku w Stacji Opieki Caritas zatrudnione były dwie opiekunki środowiskowe, które świadczyły usługi w miejscu zamieszkania osób potrzebujących wsparcia w zakresie:

- zapewnienia opieki pielęgnacyjnej i higienicznej osobom starszym,
- pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb dnia codziennego, tj. pomoc w przygotowaniu posiłków, sprzątanie mieszkania, zakupy artykułów spożywczych, pomoc w kontaktach z lekarzem rodzinnym – umawianie wizyt, wykupowanie leków,
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych,
- monitorowanie funkcjonowania podopiecznych w środowisku wraz z pracownikami socjalnymi,

W roku sprawozdawczym z tej formy pomocy skorzystało 20 osób i były to osoby samotne, w podeszłym wieku, niepełnosprawne wymagające wsparcia, aby mogły funkcjonować w swoim środowisku lokalnym. Praca opiekunek miała wpływ na poczucie bezpieczeństwa i spokoju, opiekunki motywowały do większej aktywności w życiu codziennym.

Miejscowości, w których świadczone były usługi przez opiekunki to: Choroszcz, Jeroniki, Łyski, Klepacze, Barszczewo, Oliszki, Ogrodniki, Sienkiewiczze, Śliwno, Krupniki, Czaplino, Kruszewo, Izbiszczce, Pańki, Rogówek, Rogowo, Rogowo Majątek, Gajowniki, Kościuki, Złotaria, Żółtki, Dzikie.

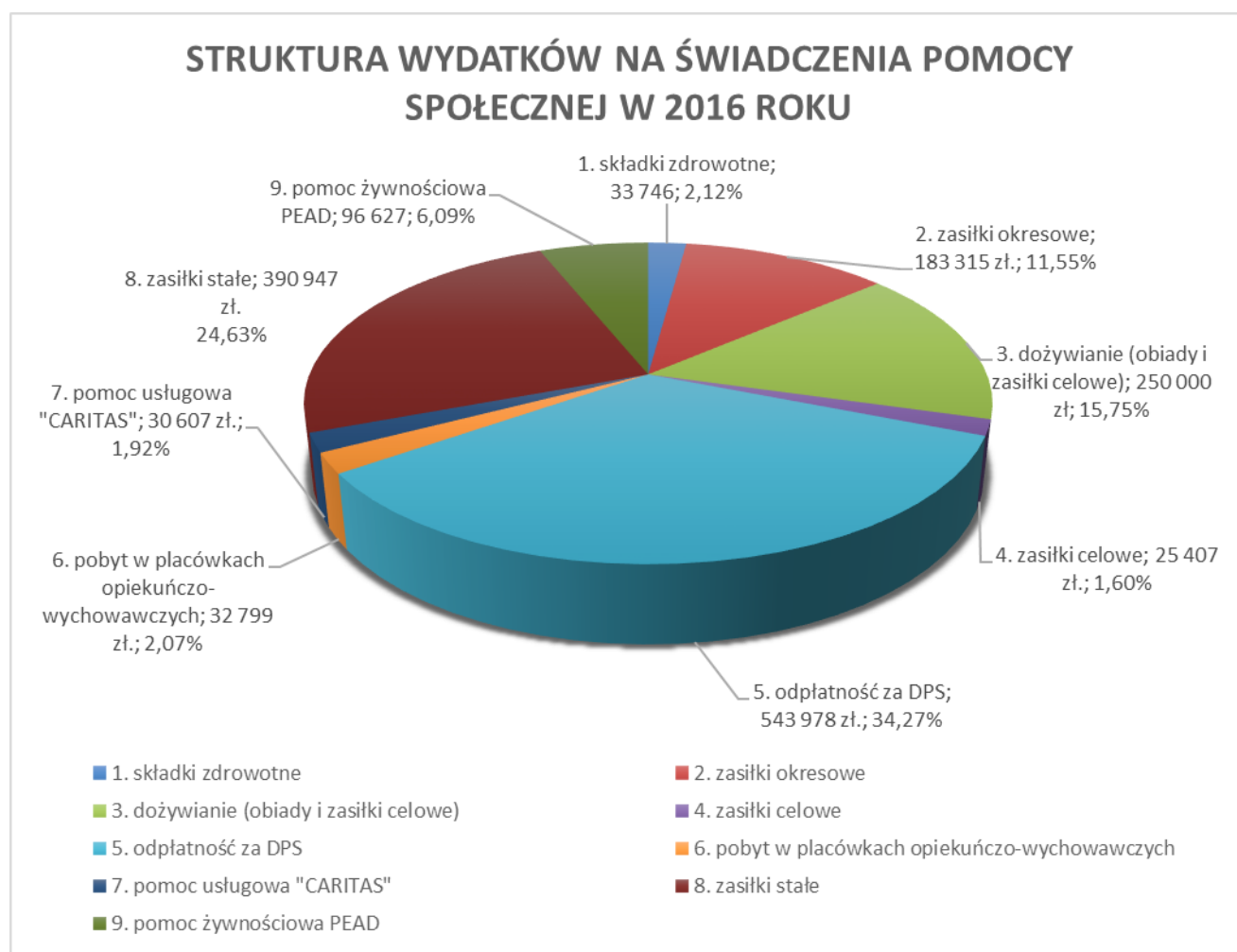
Opiekunki środowiskowe odbywały także wyjazdy służbowe poza teren Gminy Choroszcz w celu pomocy w załatwianiu spraw podopiecznych, tj. do sklepów zaopatrzenia medycznego, różnych instytucji – Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Narodowy Fundusz Zdrowia, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, placówek służby zdrowia. Ponadto, opiekunki podejmowały stałą współpracę z pracownikami Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej poprzez wspólne wyjazdy w teren.

Usługi świadczone przez opiekunki przyczyniają się do utrzymania odpowiedniego poziomu życia osób starszych, które w codziennym życiu doświadczają ograniczeń w zaspokajaniu podstawowych i niezbędnych potrzeb w miejscu zamieszkania, a poprzez to w dłuższej perspektywie przyczyniają się do opóźnienia momentu umieszczenia w placówkach całodobowej opieki.

Całkowity koszt działalności Stacji Opieki Caritas w Choroszczy w 2016r. wyniósł 30.607 zł.

Analiza kosztów Stacji Opieki Caritas w 2016r.

Rodzaj kosztu	Koszt zadania w tym:		
	Całkowity koszt:	Wkład gminy	Wkład „Caritas”
Wynagrodzenia i pochodne dwóch opiekunek	24.200 zł	24.200 zł	0 zł
Koszt eksploatacji samochodu (zakup paliwa, ubezpieczenie, koszt napraw, badania techniczne)	3.628 zł	600 zł	3.028zł
Zakup artykułów medycznych	200 zł	0 zł	200 zł
Opłaty telekomunikacyjne	0 zł	0 zł	0 zł
Koszt utrzymania siedziby Stacji Opieki (najmu lokalu, opłata za energię elektryczną, itp.)	2.579 zł	2.579 zł	0 zł
RAZEM	30.607 zł	27.379 zł	3.228 zł

Współpraca – inne formy pracy Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Choroszczy.

1. Kierowanie osób z zaburzeniami psychicznymi do Ośrodka Wsparcia dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi w Łązniach. Kierowanie do Ośrodka ma na celu zapewnienie usług opiekuńczych i posiłku dla tych osób, które ze względu na zaburzenia psychiczne wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspakajaniu niezbędnych potrzeb życiowych. Korzystanie z usług Ośrodka pozwala na zwiększenie umiejętności samoobsługi, zaradności życiowej i funkcjonowania w codziennym życiu, a zwłaszcza zagospodarowanie czasu wolnego. Z tej formy wsparcia w 2016r. korzystało i nadal korzysta 7 osób – mieszkańców Gminy. Gmina nie ponosi odpłatności za pobyt ww. Ośrodku.
2. Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach. Opierając się na unormowaniach prawnych „Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2007-2015” przyjętej Uchwałą Nr XI/84/07 przez Radę Miejską w Choroszczy, do obowiązków samorządu gminnego należy przeciwdziałanie bezrobociu. Urząd Miejski w Choroszczy wraz z jednostkami organizacyjnymi Gminy przeciwdziałając bezrobociu organizował na terenie Gminy: roboty publiczne, staże absolwenckie, prace społecznie użyteczne. Każdorazowe zatrudnienie przy w/w formach aktywizacji zawodowej konsultowane jest w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Choroszczy. Preferowane są osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej i dłużnicy alimentacyjni. W ramach współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Białymstoku Ośrodek Pomocy Społecznej korzysta z platformy elektronicznej umożliwiającej pobieranie informacji na temat osób bezrobotnych, w szczególności okresu pozostawania w ewidencji PUP, otrzymywanych świadczeniach oraz przebiegu aktywizacji zawodowej, przedłożonych propozycjach pracy lub innych usług rynku prac. Korzystając z SEPI, bez udziału klientów, MGOPS otrzymuje zaświadczenia niezbędne do ustalania uprawnień do świadczeń z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych oraz dodatku mieszkaniowego, Znacznie upraszcza to i skraca formalności związane z przyznawaniem ww. świadczeń.
3. Organizowanie wypoczynku letniego odbywa się na zasadzie współpracy z organizacjami pozarządowymi – w ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Pomocy Rodzinie „Droga” zorganizowano wypoczynek letni dla 10 dzieci i młodzieży w nadmorskiej miejscowości Jastarnia, z najbardziej potrzebujących rodzin – głównie z problemem alkoholowym, skrajnie ubogich, wielodzietnych, głęboko dysfunkcyjnych (z zaburzoną funkcją opiekuńczo – wychowawczą wynikającą z nieporadności życiowej lub uzależnieniami rodziców). Koszt wypoczynku został pokryty przez Urząd Miejski w Choroszczy w wysokości 6.000 zł ze środków z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień na terenie Gminy Choroszcz.
4. Współpraca MGOPS z innymi podmiotami:
W 2016r. w ramach działań na rzecz rodziny i podopiecznych MGOPS współpracował z organizacjami i instytucjami, które udzielały podopiecznym Ośrodka wsparcia w takich obszarach jak:

- stała współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – pracownicy MGOPS są członkami Komisji i biorą czynny udział w pracach związanych z kierowaniem osób na przymusowe leczenie odwykowe,
 - współpraca z pedagogami szkolnymi, kuratorami sądowymi, sądami oraz policją w celu poprawy funkcjonowania rodziny,
 - udzielanie pomocy podopiecznym w załatwianiu spraw urzędowych,
 - kierowanie do Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności celem ustalenia stopnia niepełnosprawności,
 - współpraca z Związkiem Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej Koło Miejsko Gminne w Choroszczy w zakresie kompletowania wniosków o udzielenie pomocy pieniężnej i opiniowania zasadności przyznania pomocy pieniężnej przez Kierownika Urzędu do Spraw Kombatantów i osób Represjonowanych w Warszawie. W 2016r. skompletowano i zaopiniowano 4 wnioski przekazując je do Szefa Urzędu do spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych w Warszawie.
5. Pracownicy MGOPS biorą czynny udział w realizowaniu ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – są stałymi członkami grup roboczych. Sprawozdanie z rocznej realizacji ustawy jest przekładane Radzie Miejskiej odrębnym sprawozdaniem.
6. Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi także zbiórkę i dystrybucję odzieży używanej oraz pośredniczy w przekazywaniu jej osobom potrzebującym w ramach pracy jako wolontariusze w Stacji Opieki Caritas w Choroszczy.

ASYSTENT RODZINY

Asystent rodziny jest zatrudniony w MGOPS od maja 2014r. Asystent rodziny wykonuje obowiązki wynikające z art. 15 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, jego praca nie jest łączona z obowiązkami pracownika socjalnego ani żadną inną pracą realizowaną w MGOPS, np. świadczenia rodzinne czy świadczenie wychowawcze.

Asystent rodziny w 2016 roku systematycznie podnosił swoje kwalifikacje w zakresie pracy z dziećmi i rodziną, uczestniczył w następujących szkoleniach:

- Metody pracy asystenta rodziny w ujęciu skupionym na rozwiązaniach - Fundacja Dziecko i Rodzina, Białystok, 16.02.2016r. – płatne przez MGOPS,
- Program „Odzyskać dziecko” - Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej Podlaskie Centrum, Białystok, 26.02.2016r. – płatne ze środków profilaktyki uzależnień,
- V Ogólnopolski Zlot Asystentów Rodziny z konferencją i wymianą doświadczeń, Gdynia, 12-13.09.2016r. – płatne przez MGOPS
- Doskonalenie pracy asystenta rodziny - Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Białystok, 10.11.2016r. - szkolenie bezpłatne

W 2016 roku asystą rodzinną zostało objętych łącznie 11 rodzin z terenu gminy Choroszcz. Wizyty w rodzinach odbywają się według potrzeb danej rodziny i według zasad ustalonych na pierwszym spotkaniu jednak nie rzadziej niż raz na 2 tygodnie. Mają charakter zapowiadziany, wyjątkiem są rodziny gdzie jest problem alkoholowy. Rodziny otrzymały pomoc m.in. w kwestiach prawnych, komorniczych, szkolnych, wychowawczych. Została nawiązana współpraca z wychowawcami oraz pedagogami wszystkich dzieci objętych obowiązkiem szkolnym. Ze względu na różnorodność problemów w każdej rodzinie podejmuje się inne działania adekwatne do potrzeb.

Liczba rodzin objętych wsparciem ze strony asystenta rodziny w 2016 roku.

Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba dzieci w rodzinie		
		poniżej 18 roku życia	powyżej 18 roku życia	Razem
11	37	17	3	20

Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych zapewnia się wsparcie, które polega w szczególności na:

- monitorowaniu sytuacji rodziny, zwrócenie uwagi na sytuację i potrzeby dzieci, współpraca ze szkołami,
- stałe systematyczne wizyty asystenta rodziny w środowisku lokalnym rodziny, przeprowadzanie rozmów, motywowanie do zachowań społecznie pożądanych, wskazywanie wzorców.

Wydatki z tego tytułu są księgowane w rozdziale 85 206 i za 2016r. wyniosły 38.366 zł.

ŚWIADCZENIA RODZINNE I FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Odrębnym systemem od świadczeń z pomocy społecznej jest system świadczeń rodzinnych. W skład świadczeń rodzinnych wchodzi: zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka (tzw. Becikowe), świadczenia opiekuńcze (zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz zasiłek dla opiekuna).

1. Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami jest pierwszym i podstawowym świadczeniem rodzinnym. Prawo do tego świadczenia uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego, które nie może przekroczyć kwoty 674,00 zł dochodu netto na osobę w rodzinie, a w przypadku gdy w rodzinie jest dziecko posiadające orzeczenie o niepełnosprawności dochód nie może przekroczyć kwoty 764,00 zł.

Wysokość zasiłku rodzinnego wynosi miesięcznie:

- 89,00 zł – na dziecko do ukończenia 5. roku życia (od 1 listopada 2016 - wynosi 95,00 zł),
- 118,00 zł – na dziecko od 5. roku życia do ukończenia 18. roku życia (od 1 listopada 2016 – wynosi 124 zł),
- 129,00 zł – na dziecko powyżej 18. roku życia do ukończenia 24. roku życia (od 1 listopada 2016r. wynosi 135 zł).

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu:

- urodzenia dziecka w wysokości 1 000,00 zł jednorazowo,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w wysokości 400,00 zł miesięcznie,
- samotnego wychowania dziecka w wysokości 185,00 zł miesięcznie (od 1 listopada 2016r. wynosi 193,00 zł),
- wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej w wysokości 90,00 zł miesięcznie (od 1 listopada 2016r. wynosi 95,00 zł),

- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego w wysokości 80,00 zł (na dziecko do 5. roku życia) oraz 100,00 zł (na dziecko powyżej 5. roku życia) miesięcznie (od 1 listopada 2016r. wynosi odpowiednio 90,00 zł oraz 110,00 zł),
- rozpoczęcia roku szkolnego w wysokości 100,00 zł jednorazowo,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w wysokości 63,00 zł (w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła) oraz 105,00 zł (w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła) miesięcznie (od 1 listopada 2016r. wynosi odpowiednio 69,00 zł oraz 113,00 zł).

Wydatki na zasiłki rodzinne wraz z dodatkami w 2016 roku:

Rodzaj świadczenia	2016	
	Wydatki	Liczba świadczeń
Zasiłek rodzinny	1.189.446 zł	10071 zł
Dodatki do zasiłku rodzinnego	543.346 zł	4 903 zł

- 2. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka tzw. „Becikowe”** – świadczenie przysługuje z tytułu urodzenia się żywego dziecka. Od stycznia 2013r. prawo do tego świadczenia uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego, które wynosi 1 922,00 zł oraz od wymogu pozostawiania przez matkę dziecka pod opieką medyczną max. od 10 tygodnia do porodu. Fakt ten należy potwierdzić stosownym zaświadczeniem. Świadczenie przysługuje w kwocie 1 000, 00 zł jednorazowo.

Wydatki na jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka w 2016 roku:

Rodzaj świadczenia	2016	
	Wydatki	Liczba świadczeń
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	123 000 zł	123

ŚWIADCZENIA OPIEKUŃCZE

- 1. Zasiłek pielęgnacyjny** przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje: niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, osobie, która ukończyła 75 lat. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje także osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21. roku życia. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje w wysokości 153,00 zł miesięcznie. Brak kryterium dochodowego.
- 2. Specjalny zasiłek opiekuńczy** – przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2012r., [poz. 788](#), z późn. zm.) ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli: nie

podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej – w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 664,00 zł. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w wysokości 520,00 zł miesięcznie.

3. **Świadczenie pielęgnacyjne** z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje: matce albo ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka, osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności – jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Świadczenie pielęgnacyjne od dnia 2016-01-01 wynosi 1 300,00 zł miesięcznie i podlega corocznej waloryzacji. Brak kryterium dochodowego.

Wydatki na świadczenia opiekuńcze:

Lp.	Wyszczególnienie:	2016		
		Wydatki w zł	Liczba osób	Liczba świadczeń
1.	Zasiłek pielęgnacyjny	764.235,00 zł	416	4 995
2.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	84.348,00 zł	14	166
3.	Świadczenie pielęgnacyjne	677.850,00 zł	45	523

4. **Zasiłek dla opiekunów:**

Od 2014r. jest realizowana ustawa o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. 2014r., poz. 567). Zasiłek dla opiekuna w kwocie 520,00 zł miesięczni przysługuje osobie, której prawo do świadczenia pielęgnacyjnego wygasło z mocy prawa na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw z dniem 1 lipca 2013r. Prawo do zasiłku dla opiekuna ustalane jest na czas nieokreślony, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu

niepełnosprawności zostało wydane na czas określony. Przy ustalaniu prawa do zasiłku dla opiekuna, organ ustalający prawo do świadczeń pielęgnacyjnych zwraca się do kierownika ośrodka pomocy społecznej o przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego w miejscu sprawowania opieki, w celu potwierdzenia faktu sprawowania opieki przez osobę ubiegającą się o zasiłek dla opiekuna. Aktualizacja wywiadu przeprowadzana jest co 6 miesięcy. Nie ma kryterium dochodowego.

Wydatki na zasiłki dla opiekunów:

Wyszczególnienie:	2016	
	Wydatki w zł	Liczba świadczeń
Zasiłek dla opiekuna	47.251,00 zł	92

5. Świadczenie rodzicielskie.

Zmianą ustawy o świadczeniach rodzinnych w 2016r. wprowadzono nowe świadczenie, tj. świadczenie rodzicielskie i przysługuje ono matce (ojcu przysługuje tylko w szczególnych przypadkach), która nie pozostaje w zatrudnieniu w związku z czym nie ma prawa do zasiłku macierzyńskiego w związku z urodzeniem dziecka. Świadczenie przysługuje w kwocie 1000,00 zł i wypłacane jest przez okres 52 tygodni – w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka, 65 tygodni – w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci, 67 tygodni – w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci, 69 tygodni – w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci, 71 tygodni – w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci. Przyznanie świadczenia rodzicielskiego nie jest uzależnione od dochodu.

Realizacja świadczenia rodzicielskiego w 2016r.

Wydatki w zł.	Liczba osób	Liczba świadczeń
350.123 zł	29	382

SKŁADKI ZDROWOTNE I SPOŁECZNE

Osoby, które otrzymują świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna mogą jednocześnie ubiegać się o objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym siebie oraz członków swojej rodziny, jeżeli nie posiadają prawa do tego ubezpieczenia z innego tytułu, a także o objęcie ubezpieczeniem emerytalno – rentowym z tytułu sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną, jeżeli posiadają udowodniony okres składkowy i nieskładkowy poniżej 25 lat.

Wydatki na ubezpieczenie zdrowotne oraz ubezpieczenie emerytalno-rentowe od specjalnego zasiłku opiekuńczego, od zasiłku dla opiekuna, od świadczenia pielęgnacyjnego:

Lp.	Rodzaj składki	2016		
		Wydatki w zł	Liczba osób	Liczba świadczeń
1.	Składka na ubezpieczenie zdrowotne	22.129,00 zł	21	256
2.	Składka na ubezpieczenie emerytalno-rentowe	150.450,00 zł	48	574

FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Od 2008 roku Ośrodek realizuje również zadania ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Ustawa ta określa zasady pomocy materialnej udzielanej przez państwo osobom, które znajdują się w trudnej sytuacji materialnej z powodu niemożności wyegzekwowania alimentów oraz zakres prowadzenia przez gminy postępowania wobec dłużników alimentacyjnych, którego celem jest poprawa ściągальności alimentów. Przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego uzależnione jest od spełnienia dwóch podstawowych kryteriów: spełnienie kryterium dochodowego wynoszącego 725,00 zł oraz potwierdzona przez Komornika Sądowego dwumiesięczna bezskuteczność prowadzonej przez niego egzekucji.

Wydatki na świadczenia z funduszu alimentacyjnego w 2016 roku:

Rodzaj świadczenia	2016r.			
	Wydatki w zł	Liczba rodzin	Liczba osób uprawnionych	Liczba świadczeń
Fundusz alimentacyjny	296.173,00 zł	46	60	844

Informacja na temat dłużników alimentacyjnych:

- ogólna liczba dłużników 160,
- liczba dłużników zamieszkałych na terenie naszej gminy, wobec których Ośrodek w 2016 r. prowadził postępowania – 39,
- liczba dłużników wobec których Ośrodek zwrócił się o podjęcie działań do Ośrodków według miejsca zamieszkania dłużnika – 30.

Ogółem koszt zadania w zakresie ustawy o świadczeniach rodzinnych i funduszu alimentacyjnym w 2016r. wyniósł kwotę 4.382.007 zł.

Świadczenie wychowawcze (500+)

W dniu 2016-04-01 weszła w życie ustawa o pomocy państwa w wychowaniu dzieci wprowadzająca świadczenie wychowawcze, tzw. 500+, którego celem jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych.

Prawo do świadczenia wychowawczego na drugie i kolejne dziecko nie jest uzależnione od spełnienia kryterium dochodowego. W przypadku ubiegania się o przyznanie świadczenia na pierwsze dziecko należy spełnić kryterium dochodowe, które w przeliczeniu na osobę w rodzinie wynosi 800,00 zł, a w przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne 1200,00 zł.

Wysokość świadczenia wynosi 500,00 zł na każde uprawnione dziecko.

Liczba rodzin uprawnionych do świadczenia	Liczba świadczeń	Liczba uprawnionych dzieci	Wydatki
1122	- 14 852 - w tym na pierwsze dziecko: 5377	1650	- 7.397.950 zł – na świadczenia - 147.959 zł. – koszty realizacji zadania

KARTA DUŻEJ RODZINY

Od stycznia 2015r. weszła w życie ustawa o Karcie Dużej Rodziny, która zastąpiła uchwałę Rady Ministrów w sprawie ustanowienia rządowego programu dla rodzin wielodzietnych oraz rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych. Karta ma zasięg ogólnopolski i umożliwia korzystanie członkom rodzin wielodzietnych ze zniżek oferowanych przez podmioty publiczne i niepubliczne. Warunkiem uzyskania przez rodzinę Karty Dużej Rodziny jest posiadanie na utrzymaniu co najmniej troje dzieci.

Karta jest przyznawana:

- rodzicom – na czas nieokreślony,
- dziecku w wieku do ukończenia 18. roku życia – do ukończenia 18. roku życia,
- dziecku w wieku powyżej 18. roku życia – do ukończenia 25. roku życia w przypadku gdy dziecko uczy się w szkole lub szkole wyższej,
- bez ograniczeń wiekowych w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności,
- dzieciom umieszczonym w rodzinnej pieczy zastępczej – na czas umieszczenia w danej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka. Karta wydawana jest bezpłatnie.

Informacja o realizacji ustawy Karta Dużej Rodziny – 2016r.

Liczba rodzin, którym wydano Karty Dużej Rodziny	37
Liczba członków rodzin, którym wydano Kartę Dużej Rodziny	124
Koszty realizacji programu	421 zł.

STRUKTURA FINANSÓW**Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Choroszczy**

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choroszczy jest samorządową jednostką budżetową, a więc taką jednostką organizacyjną sektora finansów publicznych, która swoje wydatki pokrywa w części z budżetu państwa – zadania zlecone oraz z budżetu gminy jako zadania własne. Posiadane środki pozwoliły w sposób zadowalający zrealizować zadania wynikające z ustaw.

Poziom wydatków w okresie 01.01.2016r. – 31.12.2016r.

Rozdział	Treść	Plan po zmianach na w zł	Wykonanie planu do 31.12.2016r. w zł	Wykonanie w %
				5:4
1	2	4	5	6
85 212	Świadczenia rodzinne w tym: - świadczenia rodzinne i dodatki, świadczenia opiekuńcze -fundusz alimentacyjny -składka społeczna - 3% koszt obsługi zadania (zadania zlecone)	4.493.788	4.382.007 3.810.732 296.173 150.450 124.652	97,51%
85 213	Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia: a/z pomocy społecznej b/świadczenia rodzinne (zadanie zlecone)	60.026 36.010 24.016	55.874 33.746 22.129	93,08%
85 214	Zasiłki i pomoc w naturze z tego: a/zasiłki celowe- zad. własne b/zasiłki okresowe – zadania własne otrzymana dotacja c/ koszty pobytu w DPS – zad. własne d/sprawienie pogrzebu	774.832 36.000 185.200 550.332 3.300	755.817 25.407 183.315 543.918 3.176	97,54%
85 216	Zasiłki stałe - dotacja	397.254	390.947	98,41%
85 219	Ośrodki pomocy społecznej	365.931	327.899	82,54%

	(koszty utrzymania) z tego: -zadania własne - koszty obsługi	250.618 115.313	212.586 115.313	
85 228	Usługi opiekuńcze Stacja Opieki Caritas: -środki własne -środki Caritas	33.400 30.000 3.400	30.607 27.379 3.228	91,63%
85 295	Wydatki ogółem w tym : 1.Dożywianie ogółem w tym : -otrzymana dotacja -środki własne 2.Pieczą zastępczą (opłata za pobyt w placówkach opiekuńczo wychowawczych) 3.Karta Dużej Rodziny	283.434 150.000 100.000 32.799 635	283.107 150.000 100.000 32.799 308	99,88%
85 206	Program asystent rodzinny i koordynator pieczy zastępczej -otrzymana dotacja -środki własne	38.366 19.678 18.687	38.366 19.678 18.687	100%
85 211	Świadczenia wychowawcze : - świadczenia - koszt obsługi	7.546.175	7.545.908 7.397.950 147.959	99,99%

Ogółem wydatki na świadczenia realizowane przez Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej bez względu na rodzaj i źródło ich pozyskania w 2016r. wyniosły – 13.779.926 zł.

Kadra i koszty utrzymania Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Choroszczy:

Na dzień 31.12.2016r. w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Choroszczy zatrudnionych było 11 pracowników, tj.:

- kierownik MGOPS
- zastępca kierownika
- 4 pracowników socjalnych
- 4 pracowników obsługujący dział zasiłków rodzinnych i fundusz alimentacyjny
- 1 asystent rodzinny

Wykształcenie pracowników MGOPS:

- 3 osoby – policealne (tj. pracownicy z ponad 30 letnim stażem pracy)
- 6 osób – wyższe

Pracownicy MGOPS podnosili swoje kwalifikacje poprzez udział w różnego rodzaju szkoleniach i kursach.

Struktura wydatków na utrzymanie MGOPS za 2016r.

Rozdział	Koszt ogółem w zł.	Koszt ogółem w tym:		Wydatkowanie w tym:	
		środki z dotacji w zł.	środki własne w zł.	wynagrodzenie w zł (brutto, brutto)	inne koszty w zł (zakup materiałów, biurowych, usługi, szkolenia, itp.)
85 219	327.899 zł	115.313 zł	212.586 zł	304.416 zł	23.483 zł
85 212	159641 zł	124.652 zł	34.989 zł	132.255 zł	27.386 zł
85 206	38.366 zł	19.678 zł	18.688 zł	34.849 zł	3.517 zł
85 295 <i>Karta dużej rodziny</i>	308 zł	308 zł	-----	-----	308 zł
85 211	147.959 zł	147.959 zł	-----	80.748 zł	67.211 zł
Ogółem	674.173 zł	407.910 zł	266.263 zł	552.268 zł	121.905 zł